

KOMUNIKAT PRASOWY nr 80/26

Luksemburg, 4 czerwca 2026 r.

Wyrok Trybunału w sprawie C-560/24 | [Besthame]¹

Obywatelstwo Unii: państwo członkowskie może prowadzić dochodzenie w sprawie oszustwa związanego z fikcyjnym małżeństwem i stwierdzić jego istnienie nawet po nabyciu przez daną osobę obywatelstwa tego państwa

Obywatel państwa trzeciego osiedlił się w Irlandii jako student. Tuż przed wygaśnięciem jego zezwolenia na pobyt poślubił obywatelkę Unii Europejskiej, która skorzystała ze swobody przemieszczania się. W wyniku tego małżeństwa uzyskał on kartę pobytu jako członek rodziny obywatela Unii, a następnie w 2015 r. nabył obywatelstwo irlandzkie, które od tego czasu stanowiło podstawę jego prawa pobytu. Organy irlandzkie podejrzewały jednak, że małżeństwo to było fikcyjne, a prawo pobytu zostało uzyskane w drodze oszustwa. Irlandzki minister sprawiedliwości wydał wówczas decyzje stwierdzające oszustwo i nadużycie praw oraz uznał, że prawa wynikające z dyrektywy w sprawie swobodnego przepływu osób² należy uznać za unieważnione z mocą wsteczną. Zainteresowany zakwestionował te decyzje, argumentując, że jako obywatel irlandzki nie podlegał już tej dyrektywie.

Sąd irlandzki, przed którym toczy się spór, zwrócił się do Trybunału Sprawiedliwości z pytaniem, czy dyrektywa pozwala organom krajowym na prowadzenie dochodzenia i, w stosownym przypadku, stwierdzenie oszustwa lub nadużycia praw popełnionych w przeszłości, nawet jeśli odnośna osoba uzyskała obywatelstwo przyjmującego państwa członkowskiego i w momencie prowadzenia dochodzenia nie podlegała już przepisom tej dyrektywy.

W dzisiejszym wyroku Trybunał odpowiedział, że **państwa członkowskie mogą prowadzić dochodzenie w sprawie oszustwa popełnionego w przeszłości i stwierdzić jego istnienie, nawet jeśli dana osoba nabyła obywatelstwo przyjmującego państwa członkowskiego.**

Trybunał przypomniał, że dyrektywa ma zastosowanie do obywateli Unii przebywających w państwie członkowskim innym niż państwo, którego są obywatelami, a także do członków ich rodziny. Dyrektywa ta nie reguluje co do zasady sytuacji **osoby, która nabyła obywatelstwo przyjmującego państwa członkowskiego** i której pobyt opiera się odtąd na prawie krajowym. Jednakże osoba ta **może nadal podlegać niektórym przepisom dyrektywy przez okres, w którym korzystała z tych przepisów.**

Następnie Trybunał orzekł, że **przepisy tej dyrektywy dotyczące zwalczania oszustw i nadużyć praw** mają również zastosowanie do sytuacji z przeszłości. Przepisy te **umożliwiają państwom członkowskim podejmowanie środków w odniesieniu do wcześniej przyznanych praw, nawet jeśli dana osoba nie jest już beneficjentem dyrektywy w chwili podjęcia działań przez właściwe organy.** Przeciwna wykładnia zagroziłaby celowi zwalczania fikcyjnych małżeństw i oszukańczych praktyk, często wykrywanych z opóźnieniem.

Wreszcie Trybunał wyjaśnił, że przepisy te przyznają państwom członkowskim uprawnienie do prowadzenia dochodzeń i, w stosownym przypadku, do stwierdzenia istnienia oszustwa lub nadużycia praw, bez konieczności natychmiastowego przyjęcia środka mającego wpływ na dane prawa. Uprawnienie to, które należy wykonywać z poszanowaniem zasady proporcjonalności i gwarancji proceduralnych, może umożliwić wyciągnięcie konsekwencji w późniejszym czasie, w tym pozbawienie obywatela Unii obywatelstwa, a tym samym statusu obywatela Unii, o ile spełnione są wymogi prawa Unii.

UWAGA: Odesłanie prejudycjalne pozwala sądom państw członkowskich, w ramach rozpatrywanego przez nie sporu, zwrócić się do Trybunału z pytaniem o wykładnię prawa Unii lub o ocenę ważności aktu Unii. Trybunał nie rozpoznaje sporu krajowego. Do sądu krajowego należy rozstrzygnięcie sprawy zgodnie z orzeczeniem Trybunału. Orzeczenie to wiąże w ten sam sposób inne sądy krajowe, które spotkają się z podobnym problemem.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

[Pełny tekst i, w stosownym wypadku, streszczenie](#) wyroku są publikowane na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia.

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Jarosław Zasada ☎ (+352) 4303 2793.

Pozostańmy w kontakcie!

¹ Niniejszej sprawie została nadana fikcyjna nazwa. Nie odpowiada ona rzeczywistej nazwie ani rzeczywistemu nazwisku żadnej ze stron postępowania.

² [Dyrektywa 2004/38/WE](#) Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie prawa obywateli Unii i członków ich rodzin do swobodnego przemieszczania się i pobytu na terytorium państw członkowskich.